

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VII. Deducuntur quædam Corollaria tum circa seriem decretorum,
tum Immaculatum Virginis conceptionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

in prioribus... immediatè tendant merita Christi ad liberandam Virginem à peccato, & illius debito, sed mediatè solum, & consequenter, in quo præstantur est secunda via debitum proximum Virgini negandi. Restat solum Notandum, licèt singamus instantia rationis, ad instar instantium realium qua de causa facilè confunduntur, non tamen posse duci argumentum ab illis ad hæc; nec enim sequitur, non est aliquid pro priori aliquo signo, rationis; ergo non est in toto instanti, ut mille exemplis constat.

SECTIO SEPTIMA.

Deducuntur quedam Corollaria, tum circa seriem decretorum, tum immaculatam Virginis conceptionem.

I. Hinc infero primò, si ex meritis Christi nullus contraxisset peccatum originale, futurum fuisset ipsum verè & propriè redemptorem: Sicut enim fuit verè redemptor respectu Virginis; ita & fuisset respectu aliorum, si hoc beneficium in ipsos contulisset.

Infero secundò cum P. Vasquez hic, Tom. 2. disp. 116. cap. 2. & aliis, decretam fuisse Incarnationem antequam ulli ex posteris Adæ in particulari viderentur contraxisse peccatum originale, non tamen antequam generatim esset debitum aliquod in natura. Primum probatur, quia sicut Beatissimam Virginem liberavit Christus suis meritis à peccato originali, ita quemvis ex Adæ posteris liberare potuisset, ut communiter fatentur Doctores, quod tamen præstare non potuisset, si priùs ad Incarnationem & merita Christi contraxisset originale. Secundum docere videtur Sixtus quartus in extravaganti præcelsa de reliquiis & veneratione Sanctorum, asserens Divinam providentiam pro conciliandâ suo auctori naturâ humanâ lapsu primi parentis æternæ morti obnoxia, Beatissimam Virginem elegisse, ex qua Verbum carnem assumeret.

Quæres, quo pacto possit contingere, ut omnes generatim debitum originalis contrahant, nullus verò in particulari, omnes siquidem nihil aliud sunt, quàm hic, & ille, &c. Respondetur in denominationibus quidem physicis id contingere non posse; si enim tribus tantum hominibus Petro, Paulo & Joanne existentibus, omnes homines currant, Petrus, Paulus, & Joannes necessariò currunt: at in moralibus hoc non necessariò contingit; cum enim hæc denominationes proveniant ab intellectu & voluntate, quæ abstractiùs procedunt, potest aliquid competere omnibus generatim, & tamen nulli in particulari. Exempli gratia, ponamus absolutè voluisse Deum & efficaciter, ut unus ex filiis Noè statim post diluvium ipsi offerret sacrificium, est absolutè necessitas in omnibus ut unus offerat sacrificium, & tamen non est necessitas ut Sem in particulari offerat. Sic si Princeps ob rebellionem alicujus civitatis ferat in eos sententiam ut septem plectantur capite, in quos fors ceciderit, est absolutè obligatio in totâ civitate, ut septem plectantur, in nullo tamen in particulari est obligatio ut plectatur ipse; ergo rectè stat in moralibus posse aliquem generatim cadere absolutè in multitudinem, & tamen in neminem in particulari. Adde, sicut in om-

P. R. Comptoni theol. Scholast. Tom. II.

nibus, ita & in singulis fuisset pro illo priori debitum remotum contrahendi peccatum originale.

Dices: Hinc saltem sequi Deum velle res confusè; vult enim generatim solum, non descendendo ad particularia, qui est confusus volendi modus, sicut etiam confusa cognitio dicitur illa qua plura generatim cognoscuntur, non discernendo inter illa, nec unum ab alio distinguendo. Respondetur Deum non hoc sensu aliqua generatim velle, quasi non velit illa distinctè, sicut in hominibus contingit, qui cum confusè solum res subinde cognoscant, confusè etiam eas volunt; Deus verò distinctissimè & sigillatim omnia cognoscit & consequenter etiam voluntas, quæ sequitur cognitionem, distinctè etiam fertur in objecta: dicitur verò generatim aliqua velle, non quod ea non velit in particulari, sed quòd non magis unum velit, quàm aliud. Sic quando præcipit offerri sibi turtures aut columbas, novit pro illo priori distinctè individua unius generis & alterius, dicitur tamen generatim solum velle turtures aut columbas, quod non determinet in particulari quas velit, sed solum declarat se velle aliquas in particulari ex alterâ eorum specie sibi offerri, non tamen preferendo unam speciem alteri, quod tamen faceret si præciperet sibi offerri columbas determinatè, licèt adhuc maneret indifferentia circa hæc vel illa individua: Quando autem Deus præciperet hoc numero individuum sibi offerri, non magis in particulari fertur in illud quàm quando ex duobus vult alterum, sed solum in illo casu vult illud in particulari, præferendo omnibus aliis, hic verò vult illud in particulari, sed ita ut non præferat aliis, sed æqualiter in particulari vult omnia, quod in Deo, qui omnia cognoscit perfectè, est velle generatim.

Infero tertio: Fuisse præfinitum Christum ante prævisionem ullius peccati actualis posteriorum Adæ: quo tamen non obstante, ad redemptionem etiam nos à mortalibus venit Christus. Prima pars probatur, tum quia multa peccata actualia præsupponunt Incarnationem, ut hæreses contra hoc mysterium, peccata Judæorum in personam Christi, & alia hujusmodi; tum quia juxta communem sententiam omnium, auxilia tum Adæ ad resurgendum, & ad peccata post lapsum vitanda, tum posteris omnibus ad resistendum tentationibus data sunt ex meritis Christi, sed peccata supponunt omnia requisita ad ea faciendâ vel vitandâ; ergo prior naturâ est Incarnatio quàm peccata actu commissâ.

Secunda etiam pars declaratur; licèt enim Christus non fuerit præfinitus ut tolleretur peccata actualia jam prævisa, missus tamen fuit ad auxilia congrua nobis danda ad peccata vitanda, & ad remedia præparanda peccatis, quæ jam præsciebantur, non quidem posita, sed imminere in radice, nempe peccato Adami, sicquè mittebatur ut casu quo peccata actualia committerentur, Sacramenta & alia ad illorum ablationem pararet.

Dices primò: Christus venit ut redemptor respectu actualium; ergo debebant videri commissâ. Negatur consequentia: ad redemptionem enim sufficit, quòd liberet à peccatis quæ esse-mus commissuri, ut in simili omnes dicere debent de Virgine, meritis Filii creptâ ab originali, respectu cujus Christus verè fuit redemptor.

IV. Obje. Ex his sequi, Deum velle res confusè.

Resp. Deum omnia qua vult, velle distinctissimè.

Quia se videtur quia Deus vult offerri sibi turtures aut columbas.

V. Præfinitus fuit Christus ante prævisionem ullius peccati actualis posteriorum Adami.

VI. Missus fuit Christus ad auxilia in remedium peccatorum, quæ jam in radice imminabant.

VII. Quid requiratur ut Christus venerit ut redemptor respectu peccatorum actualium.

A a

Dices

Vertical text in the left margin, including 'VI. ad hunc...', 'VII. ad hunc...', and other marginal notes.

TOM. II.

VIII.

Obicit. Ergo licet non fuisset pravisum peccatum Adami, Christus venire potuisset ut redemptor.

Dices secundò: Ergo si non fuisset pravisum etiam peccatum Adami, adhuc potuisset Christus venire, ut redemptor, nempe ut Adamo prepararet media ad peccatum illud vitandum. Respondetur primò: Quicquid sit de possibili, saltem juxta mentem Patrum, non hac ratione venit redemptor Christus, ut supra ostendemus: & in hoc sensu ibidem sumptimus nomen redemptoris & medici cum Patribus & Theologis, quando diximus ex eo quod prafiniatur efficaciter quis ut redemptor & medicus, inferri necessitatem peccatorum, nempe si prafiniatur aliquis redemptor & medicus ut curet & auferat peccata & morbos, non ut praxvertat.

IX.

Si eo modo prafinitus fuisset Christus, non fuisset prafinitus Redemptor eà ratione quã jam est prafinitus.

Respondeo secundò: Etiam si qui praxservaret à peccatis omnibus, dici posset aliquo modo redemptor, non tamen eo modo quo jam Christus est redemptor, etiam respectu Matris. Ratio est quia tunc solum praxservatio à peccatis dicitur redemptio, quando est periculum illa vel contrahendi vel admittendi, quod Adã posterus impendebat in radice, nempe peccato originali, per quod perdita erat justitia originalis, vires arbitrii imminuta, perditum jus ad omnem cogitationem congruam, & auxilia supernaturalia, ac proinde moraliter erat certum commissum iri multa peccata actualia, à quibus jam imminenti- bus praxservare sufficit ad rationem redemptionis: at si nullum esset peccatum originale commissum, non posset proprie vocari redemptio, cum nullus redimi dicatur vel liberari à calamitate, nisi vel quam patitur, vel est in periculo ut patiatur, nec liberare dicitur medicus hominem à morbo, illum praxveniando quantumcumque praxstantia det pharmaca, si non erat homo ille in periculo morbi contrahendi, sicut nec navarchus à naufragio. Si tamen vocare quis velit redemptionem & liberationem, praxparationem mediorum per quã defendi aliquis possit à calamitate, morbo, & naufragio, quã quovis modo potuissent contingere, dicere id poterit, non tamen foret ita propria locutio.

X.

Quicquid gratia habet jam Adamus, habet ex meritis Christi.

Infero quartò: Omnem gratiam, quam habet Adamus esse effectum meritorum Christi. Dices: Gratia quam habuit Adamus in statu innocentie fuit ante pravisum Christum, & illius merita; ergo non potuit provenire à meritis Christi. Distinguo consequens, ut reparata & restituta post lapsum, nego: Hanc enim gratiam quã perdidit, recuperavit iterum Adamus ex meritis Christi.

Infero quintò: Si Adam non peccasset, Christum ex vi praxsentis decreti ob sola mortalia actualia non fuisset venturum, multo minùs ob venialia, cum de facto venerit ad redimendum nos à peccato, quod per Adamum nobis impendebat: unde Joannis primo, ubi vulgata lectio dicit: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* ^{let.} *græcus textus, habet $\theta\upsilon\varsigma\ \alpha\gamma\alpha\gamma\eta\iota\alpha\varsigma$, peccatum mundi, quod etiam passim affirmant Patres, adventum Christi, non in peccatum quomodo- cunque, sed in peccatum Adã referentes. Verisimile tamen est, si omnes homines fuissent lapsi in actualia peccata, habiturum Deum aliud decretum, ex vi cuius veniret, quod colligitur ex modo quo jam vult ejus adventum, nempe ad remedium toti naturã afferendum, sed tunc etiam tota natura egeret remedio, ergo.*

Infero sextò: Cum sancto Thoma hic, art. 2. principalis venisse Christum, ad tollendum originale, quã actualia, tum quia peccatum originale est universalis malum, tum etiam quia, cum non propria voluntate commissum sit, sed contractum culpã alterius, dignus est veniã, tum denique quia in tantum venit ad remedium afferendum actualibus, in quantum hæc videbantur inclusa virtualiter in peccato Adami, tanquam in radice. Quid verò fecisset ex vi alterius decreti, si Adamo non peccante aliqui ex posteris ejus mortalia commisissent, si homines creati in pura naturã in peccata fuissent prolapsi, & aliã hujusmodi, ipse solus novit.

Dices: Ita Christus pro omnibus mortuus est, ut etiam mortuus sit pro singulis; ergo vel uno peccante venisset, quod ostendit primò parabola unius ovis perditæ; deinde S. Paulus ad Hebræos c. 6. dicit peccatores iterum crucifigere sibi Filium Dei, id est peccando ponunt id, ob quod paratus est Christus iterum mori. Respondetur mortem Christi quoad effectum ita pro singulis esse, ac si pro uno solo offerretur. Ovis illa perditã significat, ut communiter dicunt Interpretes, naturam humanam. Loquitur verò sanctus Paulus, juxta sanctum Chrysostomum, & sanctum Anselmum, de iis qui revertebantur ad Judæismum, qui proinde consentientes cum Judæis crucifigebant denuo Christum, id est dignum judicabant, qui crucifigeretur. Alii cum sancto Cyrillo dicunt sermonem illic esse de iis, qui instituire volebant secundum baptismum, quod est iterum crucifigere Christum, cum per primam crucifixionem instituerit primum.

